

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૬] ૩ એસ.સી.આર. ૧૭૩

મહિમન સિંહ

વિરુદ્ધ

ઉત્તરાખંડ રાજ્ય

(ફોજદારી અપીલ નંબર ૮૫૭ / ૨૦૧૫)

૨૯ જૂન ૨૦૧૬

[અભય મનોહર સપ્રે અને અશોક ભૂષણ, ન્યાયાધીશો]

નાર્કોટિક ડ્રગ્સ એન્ડ સાયકોટ્રોપિક સબસ્ટન્સ એક્ટ, ૧૯૮૫ કલમો ૨૦, ૪૨, ૪૩ અને ૫૦ – અપીલકર્તા પાસેથી પ્રતિબંધિત માલસામાનની શોધ અને જપ્તી – નીચલી અદાલતો દ્વારા કલમ ૨૦ હેઠળ દોષિત ઠરાવ અને સજા – અપીલ પર, ઠરાવવામાં આવ્યું: નીચલી અદાલતોએ યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું કે ફરીયાદપક્ષ

અપીલકર્તા વિરુદ્ધ વાજબી શંકાની બહાર તેમનો કેસ સાબિત કરવામાં સક્ષમ છે – ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલ પુરાવા અપીલકર્તાની સજાને સમર્થન આપવા માટે પૂરતા છે – અપીલકર્તા પાસેથી લેવામાં આવેલી ઝડતી વખતે કલમો ૪૨, ૪૩ અને ૫૦ ની આવશ્યકતાઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું – ઝડતી જાહેર સ્થળે, ગેઝેટેડ અધિકારીની હાજરીમાં લેવામાં આવી હતી અને અધિનિયમ હેઠળ જરૂરી અપીલકર્તાને પ્રસ્તાવ આપ્યા પછી કરવામાં આવી હતી; અને અપીલકર્તા પાસેથી જમ કરાયેલ પ્રતિબંધિત માલનો જથ્થો પ્રકૃતિમાં વ્યાપારી હતો – અપીલકર્તા દ્વારા એમ ના સોગંદનામા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો જે પુરાવા તરીકે સાબિત થયો ન હતો કારણ કે એમ ની ન તો તપાસ કરવામાં આવી હતી કે ન તો ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી – આમ, નીચલી અદાલતો દ્વારા કરાયેલ સજા માન્ય રાખવામાં આવી.

સાક્ષી – તપાસ ન કરવી – અસર – ઠરાવવામાં આવ્યું: હકીકતો પર, ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવા સજાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પૂરતા જણાયા – તે કિસ્સામાં, એક કે બે સાક્ષીઓની તપાસ ન કરવાથી, જોકે શરૂઆતમાં ટાંકવામાં આવ્યા હોવા છતાં, ફરીયાદપક્ષના કેસ પર કોઈપણ રીતે પ્રતિકૂળ અસર થશે નહીં – આમ, રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓ પર સજા જાળવી શકાય છે.

પુરાવા - અપીલમાં ફરીથી સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા તેનું મૂલ્યાંકન - ઠરાવવામાં આવ્યું: નીચલી અદાલતોએ પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી અપીલકર્તા વિરુદ્ધ સમવર્તી રીતે તારણ નોંધ્યું છે અને હાઈકોર્ટના તારણોમાં કોઈપણ પ્રકારની આત્યંતિક વિકૃતિ અને મનસ્વીતાની ગેરહાજરી છે - આમ, આ તબક્કે આવી કવાયત હાથ ધરી શકાય નહીં.

અપીલ ફગાવી દેતા, કોર્ટે

ઠેરવ્યું: ૧.૧ નીચેની બે અદાલતોએ યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું કે ફરીયાદપક્ષ અપીલકર્તા વિરુદ્ધ વાજબી શંકાની બહાર પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં સક્ષમ હતો અને ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પુરાવા, જે નિર્વિવાદપણે અખંડિત રહ્યા હતા, તે અપીલકર્તાની સજાને વાજબી ઠેરવવા માટે પૂરતા હતા. એવું પણ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે નાર્કોટિક ડ્રગ્સ એન્ડ સાયકોટ્રોપિક સબસ્ટન્સ એક્ટ, ૧૯૮૫ ની સંબંધિત કલમો ૪૨, ૪૩ અને ૫૦ ની તમામ આવશ્યકતાઓનું અપીલકર્તા પાસેથી લેવામાં આવેલી ઝડતી વખતે પાલન કરવામાં આવ્યું હતું, જેનાથી તેમના પાલનમાં કોઈપણ પ્રકૃતિની કોઈ નબળાઈ રહી ન હતી, જેમાં ઝડતી લેવા વગેરે માટે નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનો પણ સમાવેશ થાય છે. ફરીયાદપક્ષે પુરાવાની મદદથી સાબિત કર્યું કે ઝડતી જાહેર સ્થળે લેવામાં આવી હતી. પુરાવાઓમાં એ પણ આવ્યું છે કે તે ગેઝેટેડ અધિકારીની હાજરીમાં હાથ ધરવામાં આવી હતી અને એન.ડી.પી.એસ એક્ટ હેઠળ જરૂરી મુજબ

અપીલકર્તાને પ્રસ્તાવ આપ્યા પછી કરવામાં આવી હતી; અને અપીલકર્તા પાસેથી જમ કરાયેલ પ્રતિબંધિત માલનો જથ્થો એન.ડી.પી.એસ એક્ટની અનુસૂચિમાં નિર્ધારિત મુજબ પ્રકૃતિમાં વ્યાપારી હતો. [પેરા ૧૩, ૧૪] [૧૭૮-સી-૬]

૧.૨ અપીલકર્તા બચાવમાં કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો સિવાય કે કલમ ૩૧૩ ની કાર્યવાહીમાં તેનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું જેમાં ઇનકારની અરજી કરવામાં આવી. અપીલકર્તા દ્વારા કોઈ એક એમ ના આધાર રાખવામાં આવેલા સોગંદનામાને પુરાવા તરીકે સાબિત કરવામાં આવ્યું ન હતું કારણ કે એમ ની ન તો તપાસ કરવામાં આવી હતી કે ન તો ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી. નીચેની બે અદાલતોએ યોગ્ય રીતે આવા સોગંદનામાને પુરાવા તરીકે માન્યું ન હતું, જે કોઈ ઉપયોગનું ન હતું અને પક્ષકારોના અધિકારો નક્કી કરવા માટે પુરાવાના ભાગ રૂપે સમજી શકાય નહીં. [પેરા ૧૫, ૧૬] [૧૭૮-એફ-૭]

૧.૩ જો ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવા સજાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પૂરતા જણાયા હોય તો ફરીયાદપક્ષ માટે તેમના દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા તમામ સાક્ષીઓની તપાસ કરવી જરૂરી ન હતી. આરોપી સામે પોતાનો કેસ સાબિત કરવા માટે તેઓ કેટલા સાક્ષીઓની તપાસ કરવાનું યોગ્ય માને છે અને શું તેમના

પુરાવા આરોપીની સજાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પૂરતા હશે તે નક્કી કરવાનું ફરીયાદપક્ષ પર છે. ત્યારબાદ, રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન અને કદર કરવાનું અદાલત પર છે કે શું તે આવા પુરાવાઓની મદદથી સજા ટકાવી રાખવા માટે પૂરતું છે કે નહીં. એવું જણાયું છે કે ફરીયાદપક્ષ દ્વારા તપાસવામાં આવેલા સાક્ષીઓ ફરીયાદપક્ષનો કેસ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કરવામાં સક્ષમ હતા અને તેથી, ભલે એક કે બે સાક્ષીઓ જેમને શરૂઆતમાં ટાંકવામાં આવ્યા હોવા છતાં બાદમાં ફરીયાદપક્ષ દ્વારા છોડી દેવામાં આવ્યા, તેણે ફરીયાદપક્ષના કેસ પર કોઈપણ રીતે પ્રતિકૂળ અસર કરી ન હતી. આમ, રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓ પર સજા જાળવી શકાય છે અને આ કેસમાં યોગ્ય રીતે જાળવી રાખવામાં આવી છે.

[પેરા ૧૮, ૧૯] [૧૭૯-એ-સી]

૧.૪ પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કરવાની અને ત્યારબાદ સૂચવેલ અનુમાનો દોરીને નિર્દોષ છુટકારાનું તારણ નોંધવાની ક્વાયત આ અપીલમાં ફરીથી કરી શકાતી નથી. તે ટ્રાયલ કોર્ટમાં અને પછી હાઈકોર્ટ સમક્ષ અપીલમાં કરી શકાતું હતું અને વાસ્તવમાં બે અદાલતો દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું પરંતુ આ અપીલમાં નહીં. તે વધુ છે જ્યારે બંને અદાલતોએ પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી અપીલકર્તા વિરુદ્ધ સમવર્તી રીતે તારણ નોંધ્યું છે. આ કોર્ટ દ્વારા હાઈકોર્ટના તારણોમાં કોઈપણ પ્રકારની આત્યંતિક વિફૂતિ અને મનસ્વીતા નોંધવામાં ન આવતા, આ તબક્કે આવી ક્વાયત હાથ ધરી શકાય નહીં. [પેરા ૨૧] [૧૭૯-ઈ-એફ]

પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ બલદેવ સિંહ ૧૯૯૯ (૩) એસ.સી.આર ૯૭૭ : (૧૯૯૯)
 ૬ એસ.સી.સી ૧૭૨; સુખદેવ સિંહ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય ૨૦૧૨ (૧૧)
 એસ.સી.આર ૯૬૪ : (૨૦૧૩) ૨ એસ.સી.સી ૨૧૨ – અલગ પાડવામાં
 આવ્યા.

કેસ લો સંદર્ભ

૧૯૯૯ એસ.સી.આર ૯૭૭	(૩)	અલગ પાડવામાં આવ્યા	પેરા ૨૨
૨૦૧૨ એસ.સી.આર ૯૬૪	(૧૧)	અલગ પાડવામાં આવ્યા	પેરા ૨૨

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૫૭ / ૨૦૧૫.

નૈનીતાલ ખાતે ઉત્તરાખંડ હાઈકોર્ટના તારીખ ૨૨.૦૭.૨૦૧૩ ના ચુકાદા અને
 આદેશ પરથી ફોજદારી અપીલ નંબર ૩૧૧ / ૨૦૦૨ માં.

મહાબીર સિંહ, વરિષ્ઠ વકીલ, સિદ્ધાર્થ જૈન, ટી. એન. દુર્ગા પ્રસાદ, એસ. આર.
 સેઠિયા, અપીલકર્તા તરફથી વકીલો.

રાહુલ કૌશિક, સુશ્રી ભુવનેશ્વરી પાઠક, સુશ્રી શિલ્પી સત્યપ્રિયા સત્યમ, પ્રતિવાદી તરફથી વકીલો.

કોર્ટનો ચુકાદો આ મુજબ આપવામાં આવ્યો હતો

અભય મનોહર સપ્તે, ન્યાયમૂર્તીશ્રી. ૧. આ અપીલ નૈનીતાલ ખાતે ઉત્તરાખંડ હાઈકોર્ટ દ્વારા ફોજદારી અપીલ નંબર ૩૧૧ / ૨૦૦૨ માં પસાર કરાયેલા અંતિમ ચુકાદા અને આદેશ તારીખ ૨૨.૦૭.૨૦૧૩ સામે દાખલ કરવામાં આવી છે જેના દ્વારા હાઈકોર્ટે અહીંના અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દીધી અને સ્પેશિયલ જજ, પિથોરાગઢ દ્વારા સત્ર કેસ નંબર ૧૭ / ૧૯૯૬ માં પસાર કરાયેલ ચુકાદા અને આદેશ તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૦૨ ની પુષ્ટિ કરી જેમાં અહીંના અપીલકર્તાને નાર્કોટિક ડ્રગ્સ એન્ડ સાયકોટ્રોપિક સબસ્ટન્સ એક્ટ, ૧૯૮૫ (જે હવેથી "એન.ડી.પી.એસ એક્ટ" તરીકે ઓળખાય છે) ની કલમ ૨૦ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો અને તેને દસ વર્ષની સખત કેદ સાથે રૂ. એક લાખનો દંડ, ચૂકવવામાં નિષ્ફળતા પર, વધુ ત્રણ વર્ષની સાદી કેદ ભોગવવાની સજા ફટકારવામાં આવી.

૨. ટૂંકી હકીકતો:

તારીખ ૦૯.૦૭.૧૯૯૬ ના રોજ સવારે લગભગ ૧૦.૦૦ વાગ્યે પ્રાપ્ત થયેલી માહિતી પર કે ધારચુલાથી પિથોરાગઢ જતી ગ્રુપ નંબર યુ.પી ૦૩-૧૧૧૩ માં,

એક છોકરો બેગમાં ચરસ લઈ જઈ રહ્યો છે, પોલીસ ટીમ ગૌરીપુલ ચેકપોસ્ટ પર ગઈ અને સવારે ૧૧.૦૦ વાગ્યે ઉક્ત જીપ ચેકપોસ્ટ ગૌરીપુલ પહોંચી, તેને રોકવામાં આવી. જ્યારે જીપની તપાસ કરવામાં આવી, ત્યારે જાણવા મળ્યું કે એક છોકરો તેના ખોળામાં બેગ લઈને તેની વચ્ચેની સીટ પર બેઠો હતો. તેની બેગમાં શું છે તેવું પૂછવામાં આવતાં તે ગભરાઈ ગયો. શંકાના આધારે, બેગ ઊંચકવામાં આવી અને તેમાં ભારે સામગ્રી હોવાનું જણાયું અને સુંઘવા પર ચરસની ખરાબ ગંધ આવી. જ્યારે ખાતરી થઈ કે આ ચોક્કસપણે પ્રતિબંધિત માલ છે, ત્યારે છોકરાનું નામ અને સરનામું પૂછવામાં આવ્યું અને તેણે જણાવ્યું કે તેનું નામ મહિમન સિંહ છે, જે ગરબ્યાલ ખેડા, પોલીસ સ્ટેશન ધારચુલા, જિલ્લો પિથોરાગઢનો રહેવાસી છે. ત્યારબાદ તેને પૂછવામાં આવ્યું કે તે કયા ગેઝેટેડ અધિકારી અથવા કયા મેજિસ્ટ્રેટની હાજરીમાં તેની બેગની ઝડતી લેવા માંગે છે. પૂછવા પર તેણે માફી માંગી. તરત જ, તેને સરકારી જીપમાં સાથી પોલીસ સ્ટાફ સાથે એસ.ડી.એમ ધારચુલાની ઓફિસમાં લઈ જવામાં આવ્યો જ્યાં જાણવા મળ્યું કે એસ.ડી.એમ અને તહસીલદાર ત્યાં હાજર ન હતા. ત્યારબાદ તેને નાયબ તહસીલદાર પાસે લઈ જવામાં આવ્યો અને શ્રી બંસીલાલ રાણા, મેજિસ્ટ્રેટની હાજરીમાં ઝડતી લેવામાં આવી અને ઉક્ત બેગમાંથી ૨ કિલો અને ૧૦૦ ગ્રામ ચરસ મળી આવ્યું. ત્યારબાદ સત્તાવાળાઓએ ૧૦૦ ગ્રામ ચરસને પ્રયોગશાળામાં તપાસ માટે લીધું અને નમૂનો લીધા પછી, તેને સીલ કરવામાં આવ્યું અને બાકીનું ચરસ આછા લીલા રંગની પોલીથીન બેગમાં

રાખવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ બેગને સીલ કરવામાં આવી. તેણે જે ગુનો કર્યો છે તેની આરોપીને જાણ કરીને, તેને કસ્ટડીમાં લેવામાં આવ્યો.

૩. જમીના આધારે, સાંજે ૪.૦૦ વાગ્યે એન.ડી.પી.એસ એક્ટની કલમ ૨૦ હેઠળ પોલીસ સ્ટેશન જોલજીબી ખાતે અપીલકર્તા-આરોપી વિરુદ્ધ એફ.આઈ.આર નોંધવામાં આવી હતી. આ કેસ સત્ર કેસ નંબર ૧૭ / ૧૯૯૬ હેઠળ સ્પેશિયલ જજ, પિથોરાગઢની કોર્ટમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો.

૪. સાક્ષીઓની તપાસ અને નિવેદનો નોંધ્યા પછી, સ્પેશિયલ જજે, તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૦૨ ના આદેશ દ્વારા, અપીલકર્તા-આરોપીને એન.ડી.પી.એસ એક્ટની કલમ ૨૦ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યો અને તેને દસ વર્ષની મજૂરી સાથે કેદ અને રૂ. એક લાખનો દંડ, દંડ ચૂકવવામાં નિષ્ફળતા પર, વધુ ત્રણ વર્ષની સાદી કેદ ભોગવવાની સજા ફટકારી.

૫. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા દોષિત ઠરાવવાના અને સજાના આદેશથી નારાજ થઈને, અપીલકર્તાએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ ફોજદારી અપીલ નંબર ૩૧૧ / ૨૦૦૨ દાખલ કરી.

૬. હાઈકોર્ટે, આક્ષેપિત ચુકાદા/આદેશ તારીખ ૨૨.૦૭.૨૦૧૩ દ્વારા અપીલ ફગાવી દીધી અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા દોષિત ઠરાવવાના અને સજાના આદેશની પુષ્ટિ કરી.

૭. ઉક્ત ચુકાદા/આદેશથી નારાજ થઈને, અપીલકર્તાએ આ કોર્ટ સમક્ષ વિશેષ રજા દ્વારા આ અપીલ દાખલ કરી છે.

૮. અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મહાબીર સિંહ અને પ્રતિવાદી- રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાહુલ કૌશિકને સાંભળ્યા.

૯. અપીલકર્તા (આરોપી) તરફથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મહાબીર સિંહે આક્ષેપિત આદેશની કાયદેસરતા અને શુદ્ધતા પર પ્રહાર કરતી વખતે દલીલ કરી કે બંને નીચલી અદાલતોએ એન.ડી.પી.એસ એક્ટની કલમ ૨૦ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવવામાં ભૂલ કરી છે. તેમની રજૂઆત હતી કે પ્રથમ, સજાને ટકાવી રાખવા માટે કોઈ પુરાવા ન હતા; બીજું, ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવા પણ અપીલકર્તાની સજાને યોગ્ય

ઠેરવવા માટે પૂરતા ન હતા; ત્રીજું, એન.ડી.પી.એસ એક્ટની કલમ ૫૦ સાથે વાંચવામાં આવતી કલમો ૪૨, ૪૩ ની આવશ્યકતાઓનું પાલન પણ કરવામાં આવ્યું ન હતું જેવું કે આ કોર્ટ દ્વારા અસંખ્ય ચુકાદા અપાયેલા કેસોમાં સમજાવવામાં આવ્યું છે અને, તેથી, અપીલકર્તાની સજા કાયદામાં ખરાબ સાબિત થાય છે. એવી પણ વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે કારણ કે કલમ ૩૧૩ ની કાર્યવાહીમાં નોંધાયેલા આરોપીના નિવેદનને એક માન સિંહના સોગંદનામા (અપીલ પેપર બુકના વોલ્યુમ II ના પેજ ૩૦ પર જોડાણ-એ/૩ તરીકે ચિહ્નિત) સાથે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું ન હતું અને તેની ઘણી ઓછી કદર કરવામાં આવી હતી અને, તેથી, અપીલકર્તાની સજા કાયદામાં ખરાબ સાબિત થાય છે.

૧૦. વિદ્વાન વકીલે પુરાવાઓનો સંદર્ભ આપીને પોતાની રજૂઆતો વિસ્તૃત કરી અને દલીલ કરી કે જો તેમના દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓની પુરાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં તપાસ કરવામાં આવે તો અપીલકર્તાની સજા ટકાવી ન શકાય તેવી બને છે અને તેને રદ કરવા પાત્ર છે.

૧૧. જવાબમાં, પ્રતિવાદી તરફથી વિદ્વાન વકીલે આક્ષેપિત ચુકાદાનું સમર્થન કર્યું અને દલીલ કરી કે આક્ષેપિત ચુકાદામાં દખલ કરવાનો કોઈ કેસ બનતો

નથી. તેમની રજૂઆત હતી કે પ્રથમ, ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પુરાવા અપીલકર્તાની સજાને વાજબી ઠેરવવા માટે પૂરતા છે અને બીજું, એન.ડી.પી.એસ એક્ટની કલમ ૫૦ સાથે વાંચવામાં આવતી કલમો ૪૨, ૪૩ ની આવશ્યકતાઓનું અક્ષરશઃ પાલન કરવામાં આવ્યું છે અને છેલ્લે, કારણ કે સોગંદનામાના ડીપોનન્ટની સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવી ન હતી, આવા સ્વ-બોલતા સોગંદનામા પર કોઈ આધાર રાખી શકાય નહીં.

૧૨. પક્ષકારો તરફથી વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને કેસના રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યા પછી, અમને આ અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા જણાતી નથી.

૧૩. અમારા સુવિચારિત મતે, બે નીચલી અદાલતોએ યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું કે ફરીયાદપક્ષ અપીલકર્તા વિરુદ્ધ વાજબી શંકાની બહાર પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં સક્ષમ હતો અને ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવા અપીલકર્તાની સજાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પૂરતા હતા. એવું પણ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સંબંધિત કલમોની તમામ આવશ્યકતાઓ, જે આ કેસમાં લાગુ પડે છે, તેનું અપીલકર્તા પાસેથી લેવામાં આવેલી ઝડતી વખતે પાલન કરવામાં આવ્યું હતું, જેનાથી ઝડતી લેવા વગેરે માટે નિર્ધારિત પ્રક્રિયા સહિત તેમના પાલનમાં કોઈપણ પ્રકૃતિની કોઈ ખામી રહી ન હતી.

૧૪. અમને કેસના રેકૉર્ડ પરથી જાણવા મળે છે કે ફરીયાદપક્ષે પુરાવાની મદદથી સાબિત કર્યું કે ઝડતી જાહેર સ્થળે લેવામાં આવી હતી. પુરાવાઓમાં એ પણ આવ્યું છે કે તે ગેઝેટેડ અધિકારીની હાજરીમાં હાથ ધરવામાં આવી હતી અને એન.ડી.પી.એસ એક્ટ હેઠળ જરૂરી મુજબ અપીલકર્તાને પ્રસ્તાવ આપ્યા પછી કરવામાં આવી હતી. પુરાવાઓમાં એ પણ આવ્યું છે કે અપીલકર્તા પાસેથી જપ્ત કરાયેલ પ્રતિબંધિત માલનો જથ્થો એન.ડી.પી.એસ એક્ટની અનુસૂચિમાં નિર્ધારિત મુજબ પ્રકૃતિમાં વ્યાપારી હતો.

૧૫. એ પણ નિર્વિવાદ છે કે અપીલકર્તા બચાવમાં કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો સિવાય કે કલમ ૩૧૩ ની કાર્યવાહીમાં તેનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું જેમાં ઇનકારની અરજી કરવામાં આવી. એ પણ નિર્વિવાદ છે કે અપીલકર્તા દ્વારા એક માન સિંહના આધાર રાખવામાં આવેલા સોગંદનામા (જોડાણ-એ/૩) ને પુરાવા તરીકે સાબિત કરવામાં આવ્યું ન હતું કારણ કે માન સિંહની ન તો તપાસ કરવામાં આવી હતી કે ન તો ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી.

૧૬. આ સંજોગોમાં, અમારા મતે, બે નીચલી અદાલતોએ યોગ્ય રીતે આવા સોગંદનામાને પુરાવા તરીકે માન્યું ન હતું, જે કોઈ ઉપયોગનું ન હતું અને પક્ષકારોના અધિકારો નક્કી કરવા માટે પુરાવાના ભાગ રૂપે સમજી શકાય નહીં.

૧૭. અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વકીલની રજૂઆતોમાંની એક એ હતી કે પ્રધાન નામના એક સાક્ષીની જોકે રેકૉર્ડમાં નામ હોવા છતાં ફરીયાદપક્ષ દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી ન હતી અને, તેથી, તેની તપાસ ન કરવી ફરીયાદપક્ષના કેસ માટે ઘાતક છે અને તેણે અપીલકર્તાની સજાને કાયદામાં ખરાબ બનાવી છે. રજૂઆતમાં કોઈ યોગ્યતા નથી.

૧૮. અમારા મતે, જો ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવા સજાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પૂરતા જણાયા હોય તો ફરીયાદપક્ષ માટે તેમના દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા તમામ સાક્ષીઓની તપાસ કરવી જરૂરી ન હતી. આરોપી સામે પોતાનો કેસ સાબિત કરવા માટે તેઓ કેટલા સાક્ષીઓની તપાસ કરવાનું યોગ્ય માને છે અને શું તેમના પુરાવા આરોપીની સજાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પૂરતા હશે તે નક્કી કરવાનું ફરીયાદપક્ષ પર છે. ત્યારબાદ, રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન અને કદર કરવાનું અદાલત પર છે કે શું તે આવા પુરાવાઓની મદદથી સજા ટકાવી રાખવા માટે પૂરતું છે કે નહીં.

૧૯. આ કિસ્સામાં, એવું જણાયું છે કે ફરીયાદપક્ષ દ્વારા તપાસવામાં આવેલા સાક્ષીઓ ફરીયાદપક્ષનો કેસ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કરવામાં સક્ષમ હતા અને તેથી, ભલે એક કે બે સાક્ષીઓ જેમને શરૂઆતમાં ટાંકવામાં આવ્યા હોવા છતાં બાદમાં ફરીયાદપક્ષ દ્વારા છોડી દેવામાં આવ્યા, તેણે ફરીયાદપક્ષના કેસ પર કોઈપણ રીતે પ્રતિકૂળ અસર કરી ન હતી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓ પર સજા જાળવી શકાય છે અને આ કેસમાં યોગ્ય રીતે જાળવી રાખવામાં આવી છે.

૨૦. અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વકીલે પછી ફરીયાદપક્ષ દ્વારા તપાસવામાં આવેલા લગભગ તમામ સાક્ષીઓના મૌખિક પુરાવા વાંચી સંભળાવ્યા અને નિષ્ઠાવાન પ્રયાસ કરીને દલીલ કરી કે આ કોર્ટે પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ અને પછી તેમના દ્વારા સૂચવેલા અનુમાનો દોરીને નિર્દોષ છુટકારાનું તારણ નોંધવું જોઈએ.

૨૧. અમને નથી લાગતું કે અમે આ અપીલમાં આ કવાયત ફરીથી કરી શકીએ. તે ટ્રાયલ કોર્ટમાં અને પછી હાઈકોર્ટ સમક્ષ અપીલમાં કરી શકાતું હતું અને વાસ્તવમાં બે અદાલતો દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું પરંતુ આ અપીલમાં નહીં. તે

વધુ છે જ્યારે બંને અદાલતોએ પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી અપીલકર્તા વિરુદ્ધ સમવર્તી રીતે તારણ નોંધ્યું છે. આ કોર્ટ દ્વારા હાઈકોર્ટના તારણોમાં કોઈપણ પ્રકારની આત્યંતિક વિકૃતિ અને મનસ્વીતા નોંધવામાં ન આવતા, અમને ડર છે કે અમે આ તબક્કે આવી કવાયત હાથ ધરી શકીએ.

૨૨. અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વકીલે, જોકે, પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ બલદેવ સિંહ, (૧૯૯૯) ૬ એસ.સી.સી ૧૭૨ અને સુખદેવ સિંહ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય, (૨૦૧૩) ૨ એસ.સી.સી ૨૧૨ માં આ કોર્ટના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો હતો. અમે આ ચુકાદાઓનું અવલોકન કર્યું છે. અમારા મતે, આ નિર્ણયોમાં નિર્ધારિત કાયદાની દરખાસ્ત સાથે કોઈ ઝઘડો હોઈ શકે નહીં. જોકે, અમારો એવો મત છે કે આ નિર્ણયો તથ્યો પર અલગ પડે છે અને તેથી અપીલકર્તા માટે કોઈ મદદરૂપ નથી.

૨૩. તેથી, અમે અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વકીલની કોઈપણ રજૂઆતોની પ્રશંસા કરવામાં અસમર્થ છીએ જોકે તે ક્ષમતા સાથે વિનંતી કરવામાં આવી હતી. ખરેખર, ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાના પ્રકાશમાં, જે નિર્વિવાદપણે અખંડિત રહ્યા હતા, બે નીચલી અદાલતો અપીલકર્તા વિરુદ્ધ

સજાનું તારણ નોંધવા માટે આવા પુરાવા પર આધાર રાખવામાં વાજબી હતી.
અમે આ તારણો સાથે સહમત છીએ અને સજાને માન્ય રાખીએ છીએ.

૨૪. ઉપરોક્ત ચર્ચાના ધ્યાનમાં રાખીને, અમને આ અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા
જણાતી નથી, જે નિષ્ફળ જાય છે અને તે મુજબ ફગાવી દેવામાં આવે છે.

અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી.

નિધિ જૈન

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.